

[Axel Kristensen.]

det er meget muligt, det kan vi snakke om; men der er stort set ingen grund til at inddrage alle disse mange virksomheder; for der er nu himmelvid forskel på en virksomhed, hvor man har hundreder af arbejdere, og virksomheder, hvor ejeren går ved siden af, hvor ejeren selv arbejder med, selv personlig løber den samme risiko som medhjælperen og derigennem giver en afgjort garanti for, at han er interesseret i, at vilkårene er rimelige. Derfor må dette kunne formes lempeligere, end der er tale om her.

Endvidere må loven afklares således, at man får retsregler i stedet for at give bemyndigelse. Jeg ved, at der næppe findes en lov, hvor det bliver vanskeligere at gøre, men jeg mener, at man kan nå væsentligt længere, end man er nået.

Det foreliggende lovforslag vil slet ikke kunne gennemføres i den forelagte form, men vi vil gå ind i arbejdet for at skabe en god og rimelig lov, der tager både humane hensyn og hensyn til det praktiske livs krav. Under hensyn til det meget store arbejde, det vil være at sætte sig ind i lovforslaget, virkelig trænge til bunds i det — hvad jeg slet ikke vil vove at påstå, at jeg har kunnet på den korte tid —, er jeg i og for sig glad for, at ministeren har fremsat lovforslaget nu, således at tinget kan vælge de medlemmer, der nu skal arbejde med det. Vi vil have rigelig brug for sommeren til at studere dette problem, således at vi, når vi kommer ind til efteråret, kan være klar til at gå i arbejde, og jeg tror, at vi meget let vil få brug for en hel rigsdagssamling for at gennemarbejde forslaget til bunds, så vi virkelig tør tage ansvaret for det. Jeg er glad for, at vi på alle de steder, hvor der virkelig er en stor arbejdsrisiko, har en arbejderbeskyttelseslovgivning, der virker således, at vi ikke er i en nødssituation og skal jage noget igennem. Hvis ministeren ønsker et samarbejde om en løsning, som både de, der skal arbejde i virksomhederne, og de, der skal have ansvaret for det tekniske og det økonomiske, kan tiltræde, fordi den er sagligt rigtig, vil vi meget gerne være med. Men det, der skal skabes, skal stå i absolut forhold til livets reelle muligheder.

Boeck-Hansen: Vi er fra konservativ side ganske enige med den højtærede socialminister i, at den nuværende lov er meget forældet; alene det, at den hedder fabriklov, tyder jo på, at den er forældet, for der er naturligvis mange andre områder end netop fabrikkerne, som en sådan lov bør omfatte.

Det foreliggende lovforslag er meget om-

fattende, vist egentlig langt mere omfattende, end det burde være. Navnlig forekommer det mig, at butikker overhovedet ikke skulle høre ind under denne lovgivning. Skal man beskytte de mennesker, der arbejder i butikkerne, tror jeg, det skal være på ganske anden måde, nemlig ved at rationalisere butikkerne, således at de pågældende ikke skal trampe så meget omkring som i de gammeldags forretninger. Jeg tror imidlertid overhovedet ikke, de skal ind under denne lov. Men på mange områder er der grund til at overvåge, at der ikke sker arbejderne noget, og at de, der er beskæftiget, bliver beskyttet, så de ikke kommer til ulykke, og deres velfærd ikke tager skade. Velfærd er nu sådan et højtideligt ord, men lad gå. Ordet arbejderbeskyttelseslov er jo langt bedre end fabriklov, synes jeg; men jeg ved alligevel ikke, om det netop skal hedde arbejderbeskyttelseslov, det er dog ikke alene arbejderne, der skal beskyttes. Man behøver forøvrigt ikke at komme udenfor Slotsholmen for at se, hvor dårlige arbejdsforholdene kan være; se blot, hvor små rum man kan byde kontorfolk her på Slotsholmen, jeg er svært bange for, at det kniber mange steder med de 15 m³ luft. Der kan altså også være andre folk end netop arbejderne, der skal beskyttes. Man må vistnok tage mere hensyn til den moderne ventilation, end man har gjort i lovforslaget; også den moderne belysning burde der tages mere hensyn til.

Også arbejdsgiveren selv skulle gerne beskyttes. Hvis letsindige arbejdere fjerner de beskyttelsesmidler, der bør være på maskinerne, kan arbejdsgiveren jo også komme til ulykke. Han og hans virksomhed bør være beskyttet imod, at der ryges cigaretter, hvor det er forbudt. Tænk, hvor meget cigaretrykning har ødelagt for det danske samfund i de år, der er gået, tænk, hvad der er brændt ned og har skullet genopbygges. Her er vist noget, man må se at komme til livs. Ildsvåde kan jo til syvende og sidst også gå ud over liv og lemmer.

Det foreliggende lovforslag har efter min mening et kedeligt præg af en rammelov, som støtter sig på en administration, og som i virkeligheden lægger altfor megen myndighed i embedsmændenes hænder. Det er jo sådan i et demokratisk samfund, at man skal have frihed, frihed under ansvar, ansvar overfor lovene og overfor forordninger og regulativer. Det, der her foreslås, er ikke rigtig det, man forstår ved demokratisk frihed, og vi er jo demokrater, det er vi da. Jeg synes, det er nedværdigende for et frit